

КРИЖАНОВСЬКИЙ Ярослав Йосипович

До 80-річного ювілею

Крижановський Ярослав Йосипович — доктор медичних наук, професор кафедри загальної хірургії №2 з курсом військово-польової хірургії Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, академік Академії наук вищої освіти України, заслужений працівник народної освіти України, Відмінник охорони здоров'я, Винахідник СРСР.

Відомий вчений і талановитий хірург народився у 1932 році в м. Бучачі на Тернопільщині. Знання, набуті в середній школі, стали міцним фундаментом для вступу до Станіславського (нині Івано-Франківського) медичного інституту. Ще в студентські роки Ярослав Йосипович зацікавився хірургією і привернув увагу викладачів своїми здібностями й працьовитістю. Після закінчення з відзнакою медичного інституту в 1955 році почав працювати викладачем Бучацького медичного училища та ординатором-хірургом міжрайонної лікарні, а згодом і заступником головного лікаря з поліклінічної роботи. Саме в цей період молодий хірург набув досвіду самостійної праці, оволодів ургентними операціями, успішно оперував на органах черевної порожнини, сечостатевої системи, з приводу політравми та ін.

У 1961 році Я. Й. Крижановський вступив до аспірантури при кафедрі ортопедії і травматології Київського медичного інституту ім. О.О. Богомольця. Ярослав Йосипович є учнем видатних вчених ортопедів-травматологів того часу О. Г. Єлецького та А. Х. Озерова. Під їх керівництвом у 1964 році він достроково виконав і успішно захистив кандидатську дисертацію на тему «Оперативне лікування вродженого вивиху стегна у підлітків і дорослих». Глибокий науковий пошук, величезна клінічна праця завершуються у 1979 році успішним захистом докторської дисертації «Оперативне лікування переломів і псевдоартрозів шийки стегна», у якій відпрацьовані власні методики на рівні винаходів. У 1964 році Ярослав Йосипович обирається асистентом, а з 1970 року — доцентом кафедри травматології та ортопедії Київського медичного інституту імені О.О. Богомольця.

У 1981 році переходить працювати доцентом на кафедру хірургічних хвороб санітарно-гігієнічного факультету, де викладає військово-польову хірургію і очолює клініку ортопедії і травматології Київської міської лікарні № 3. 1985 року обирається на посаду

Правління ВГО «Асоціація ортопедів-травматологів України»; Редакція журналу «Літопис травматології та ортопедії»; Колектив Національного медичного університету імені О. О. Богомольця; Колектив ДУ «Інститут травматології та ортопедії НАМН України»

професора цієї кафедри, а в 1994 році стає її завідувачем. З 1987 упродовж 18 років — декан з інтернатури. На цій посаді був піонером з організації навчання інтернів на кафедрах ВНЗ. Головним напрямом його наукової і клінічної діяльності стає розробка нових методик реконструктивно-відновних операцій при захворюваннях і травматичних ушкодженнях набутих і вроджених деформацій стопи, великих суглобів, кісткової пластики при переломах, остеомієліті, хірургічного лікування переломів і псевдоартрозів шийки стегнової кістки, ендопротезування суглобів та ін.

Вчений є власником 14 винаходів і 6 патентів на методи операцій, автором понад 200 наукових праць присвячених хірургії великих суглобів, зокрема кульшового, кістковій пластиці, металоостеосинтезу при переломах та хибних суглобах довгих трубчатих кісток. Ініціатор та організатор створення Міського центру хірургії шийки стегна в КМКЛ №3. Розроблені ним методики знайшли широке застосування в практичній травматології. Під його керівництвом захищені 5 кандидатських та 1 докторська дисертації.

Я.Й. Крижановський вдало поєднує педагогічну діяльність з науковою і лікувальною працею. Девіз професора-педагога: «Викладати — це не лише вчити інших, але й постійно вчитися самому!». Ярослав Йосипович Крижановський є Членом спеціалізованої Вченої Ради із захисту дисертацій в НМУ. За досягнення в лікувальній, винахідницькій і науково-педагогічній роботі йому присвоєне звання «Заслужений працівник народної освіти УРСР», нагороджений медалями виставки передового досвіду в народному господарстві УРСР, Почесними грамотами МОН і МОЗ України. Ярослав Йосипович — принциповий, надзвичайно вимогливий до себе й інших, водночас чутливий та уважний — здобув велику повагу і любов співробітників, студентів, професорсько-викладацького складу Національного медичного університету.

Колектив Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, колеги та друзі щиро поздоровляють ювіляра, бажаємо міцного здоров'я, подальшої плідної творчої праці та довгих років життя.

